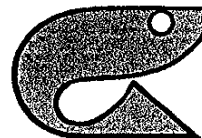

OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET	
01 / 2498-286	
DATO 29 SEPT. 2003	
AN 631	EKSP.

Tollbugt. 8, Boks 103, 8001 Bodø
Telefon : 75 54 40 70
Telefax : 75 54 40 71
E-post: firmapost@nff-fisk.no
NO 938 275 696

Olje- og Energikomiteen, Stortinget, 0026 Oslo
Stortingsrepresentantene fra Nordland
Olje- og Energidepartementet, Pb.8148, Dep 0026 OSLO
Fiskeridepartementet, Pb. 8118 Dep., 0032 OSLO
Norges Fiskarlag, Pir-Sentret, 7462 TRONDHEIM

Bodø, den 24.09.03
Ark. 10.1/AR/ksh

Kopi til:

Oljedirektoratet, Pb.600, 4003 Stavanger
Oljeindustriens Landsforening, Pb. 8065, 4068 Stavanger
Nordland Fylkeskommune, Prinsensgt.100,8048 Bodø
Coast Care Pb.64, 8309 Kabelvåg
Havforskningsinstituttet, Pb.1870 Nordnes, 5817 Bergen
Vesterålen Regionråd, Kjøpmannsgt.2, 8370 Leknes
Lofotrådet, Lufthavnsvn.11, 8370 Leknes
Regionrådene
Fylkesmannen i Nordland, Molovn. 10, 8002 Bodø
Statens Forurensningstilsyn, Pb.8100, 0032 Oslo
Norsk Oljevernforening for Operatørselskap, Pb.8077, 4068 Stavanger

ÅRSMØTESAK 9: KONSEKVENSER AV PETROLEUMSVIRKSOMHETEN PÅ NORSKEKYSTEN OG SÆRLIG I OMRÅDET LOFOTEN - BARENTSHAVET.

Nordland Fylkes Fiskarlag avholdt årsmøte i perioden 18. - 19. september d.å. og fattet følgende vedtak i ovennevnte sak:

”1.

Årsmøtet tar innledningene til Steinar Nesse, Christer af Geijerstam og Ole Arve Misund til etterretning.

2.

Årsmøtet i Nordland Fylkes Fiskarlag viser til Utredning av konsekvenser av helårig petroleumsvirksomhet i området Lofoten – Barentshavet. Årsmøtet er av den oppfatning at denne gir grunnlag for å ta stilling til spørsmålet om fiskerinæringen skal akseptere en fremtidig petroleumsvirksomhet i dette området. Årsmøtet stiller seg imidlertid sterkt kritiske til at spørsmålet om petroleumsvirksomhet i Lofoten-Barentshavet behandles før den Helhetlige forvaltningsplanen for Barentshavet foreligger.

Av utredningen fremgår det at petroleumsvirksomhet har konsekvenser for havmiljøet på flere forskjellige måter. Imidlertid konkluderer utredningen med at disse konsekvensene ikke er av

en slik karakter at det vil ha vesentlig innvirkning på det marine miljøet. Unntak kan sies å være for ukontrollerte utblåsninger av olje der større oljemengder vil kunne få konsekvenser. Imidlertid er det beskrevet at risikoen for at slike hendelser skal inntreffe er svært små. Årsmøtet forstår utredningen likevel slik at risikoen er der, og at større uhellsutslipp kan bidra til en forverring av det marine miljøet.

3.

Årsmøtet vil også vise til at en viktig forutsetning for fiskerienes næringsgrunnlag er at ressursgrunnlaget ikke svekkes eller at markedet ikke stiller spørsmålstegn ved kvaliteten på fiskeriproduktene. Norges Fiskarlag samt Nordland Fylkes Fiskarlag har ved gjentatte anledninger krevd at det må avsettes tilstrekkelige ressurser for å utrede hvorvidt fiskeegg og larver, og den marine faunaen for øvrig, påvirkes av det kontinuerlige utslippet av kjemikalier forbundet med installasjon og produksjon av olje, samt at utredningsarbeidet intensiveres.

Årsmøtet sier seg fornøyd med at slik forskning er igangsatt.

Årsmøtet har registrert at det forutsettes null utslipp ved normal drift og at produksjonsvannet skal reinjiseres, men at små kontrollerte utslipp kan påregnes.

Videre viser årsmøtet til at nedslamming av områder nært borested har vært en aktuell problemstilling andre steder. I forhold til borekaks konkluderes det med at den skal reinjiseres eller tas til land slik at utslipp av borekaks skal ikke forekomme ved normal drift med unntak av boring ved topphullet. I den Regionale konsekvensutredning for Norskehavet som Norges Fiskarlag hadde til høring i mai i år fremkom det at ut fra planlagte produksjons- og leteboringer vil det i sum fra i år frem til 2015 bli sluppet ut ca. 1,3 mill. tonn borekaks, barytt og borevæske. Årsmøtet har ingen grunn til å betvile at det ikke vil bli utslipp av borevæske/-kaks i området Lofoten-Barentshavet som beskrevet, men er meget betenkt over at det slippes ut store mengder av dette i nærliggende havområder.

Årsmøtet krever derfor at borekaks og borevæske reinjiseres/tas til land også i nærliggende havområder.

Årsmøtet i Nordland Fylkes Fiskarlag føler seg ikke trygg på at problematikken rundt borekaks/-væske er godt nok utredet og at problemene kan være større enn det som er antydnet.

4.

Årsmøtet etterlyser også beregninger som belyser hvilke konsekvenser et utslipp fra en dypvannsbrønn vil ha og hva som vil skje hvis et slikt utslipp blir lagret/værende i vannmassene. Av andre konsekvensutredninger, herunder regional konsekvensutredning for Norskehavet, er det konkludert med at oljeutslipp på store vanddyp vil, på grunn av svekket oppdrift, bli lagret i vannmassene. Årsmøtet er skeptisk til at det ikke er gjort så pass grundige undersøkelser at man ikke har fått en skikkelig registrering av om all oljen kommer til overflaten eller om den blir værende i vanddypet i evig tid. I det siste tilfellet burde man gått videre med undersøkelsene og jobbet inntil man hadde en endelig konklusjon på hvordan denne oljen oppfører seg og hvor den til sist blir av.

Årsmøtet registrerer også scenariet omkring et verst tenkelig tilfelle hvor et akutt utslipp kan medføre tap på opptil 15 % av biomassen, hvor konsekvensene kan være 8 års restitusjonstid. Årsmøtet er klar over at sjansen for at dette skjer er meget liten, men et slikt tilfelle sammen

med naturlig nedgang i bestandene vil for svært mange fiskere sannsynligvis bety kroken på døra.

5.

Arealbeslag i forbindelse med petroleumsvirksomheten er en kjent problemstilling. Utredningen konkluderer med at både seismikkskyting og borevirksomhet vil legge beslag på areal. Seismikkskyting vil i noen grad kunne tilpasses til fiskeriaktiviteten, men den har uansett konsekvenser gjennom skader på egg, larver og yngel samt skremmeeffekt på større fisk. Det er også til tider en meget stor seismisk aktivitet i disse områdene, noe som ofte rammer fiskerne i form av svart hav. Med bakgrunn i forannevnte er årsmøtet av den formening at det må iverksettes tiltak som medfører at det blir minst mulig seismisk aktivitet i ett og samme område. Et mulig tiltak kan være å utlyse anbudsrunder.

Det hersker også usikkerhet om seismisk aktivitet kan medføre at fisken endrer vandringsmønster. Hvilke konsekvenser dette kan få for norsk fiskerinæring kan årsmøtet bare spekulere i.

For årsmøtet i Nordland Fylkes Fiskarlag representerer foranstående en vesentlig innvending mot petroleumsvirksomhet i området. De påståtte marginale virkningene ved fangst-/arealtap for enkeltområder under utbygging og normal drift kan få store konsekvenser for den/de som blir rammet.

Det fremgår klart av utredningen at en utvidelse i Nordland VI og/eller åpning av petroleumsvirksomhet i Nordland VII vil få konsekvenser som følge av arealbeslag. Under Lofotfisket kan dette heller ikke kompenseres ved fiske andre steder. Årsmøtet må påpeke at det konkluderes med at arealbeslaget vil tilsvare fangsten til 1 eller 2 kystfartøy. Forannevnte har ikke rot i virkeligheten da en eventuell oljeinstallasjon på eksempelvis eggakanten vil få store konsekvenser som følge av fangsttap for langt flere fartøy.

Videre vil årsmøtet vise til rapportens tabell 1, arbeidsgruppens spesifikke tilrådninger og påpeke at verken tidsperiodene eller de foreslåtte områdene tar tilstrekkelig hensyn til fiskeriaktiviteten.

6.

Årsmøtet vil videre vise til kunnskapshull flere ganger i sammendragsrapporten. Forannevnte stemmer dårlig overens med uttalelsene fra politikere som hevder at sikkerheten er god nok og at det er ønskelig med petroleumsvirksomhet snarest mulig. Samtidig finner årsmøtet det betenkelig at det innrømmes kunnskapshull samtidig som det konkluderes med at det er forsvarlig å argumentere med oppstart av petroleumsvirksomhet.

Det må her stilles et spørsmål ved ansvarligheten ved å igangsette en virksomhet som i verste fall kan føre til at fiskeriene blir skadelidende for år fremover i fall det skjer et akutt utslipp.

Årsmøtet registrerer også at utredningen konkluderer med at så lenge det forutsettes null utslipp ved normal drift så er behovet for kunnskap om biologiske forhold i havområdene naturlig nok mindre enn ellers. Årsmøtet er imidlertid av den oppfatning at uansett hvilket område det skal drives aktivitet i, så må de som utøver virksomheten ha kunnskap og forståelse for hva som vil skje med mottakeren om uhellet er ute.

7.

Årsmøtet har ikke belegg for å påstå at oljeselskapene/myndighetene bevisst underslår fakta når de hevder at sikkerheten er god nok. Årsmøtet i Nordland Fylkes Fiskarlag har heller ikke belegg for å påstå at det ikke satses bevisst på utvikling av nytt oljevernutstyr, men våger den påstand at det har vært manglende prioritering fra myndighetenes side hva oljevern angår. Hadde kravene til beredskapen vært strengere så hadde også denne vært på plass.

8.

Årsmøtet er nok enige i at en storstilt satsing på petroleumsvirksomhet vil kunne gi umiddelbare positive virkninger for en del samfunn i Nord - Norge. Imidlertid vil denne virkningen i første rekke knytte seg til en anleggsvirksomhet. I utredningen har man ikke vurdert konsekvensene av at man får en flukt fra andre yrker til petroleumssektoren og hvilke konsekvenser dette får for de enkelte bygdesamfunn i regionen.

Ved å trekke paralleller til det som nå skjer under Snøhvit - utbyggingen i Finnmark så opplever man at svært mange søker seg til utbyggingsprosjektet, og konsekvensen av det er at man mister kompetanse på andre nødvendige oppgaver og etter hvert forsvinner denne kompetansen for godt. Det blir da vanskelig å komme tilbake til hverdagen når den tid kommer. Hva skal befolkningen da være sysselsatt med, er en sentral problemstilling. Når fiskeindustrien er lagt ned, båtverksteder har dreid virksomheten over til andre gjøremål etc. må man starte på nytt med de vanskeligheter det medfører.

I tillegg viser all erfaring at stor aktivitet i et område er sterkt prisdrivende.

9.

Ut fra en totalvurdering, bl. a med bakgrunn i foranstående finner årsmøtet i Nordland Fylkes Fiskarlag det vanskelig å kunne gå inn for at det skal åpnes for petroleumsvirksomhet i Lofoten - Barentshavet. Dette er et av verdens mest utsatte og produktive havområder og om risikoen for et uhell er liten så er katastrofen så total om det inntreffer et uhell.

Årsmøtet kan vanskelig akseptere en petroleumsvirksomhet i våre mest sensitive områder da det er fiskernes livsgrunnlag og arven til våre etterkommere det vil bli spilt rulett med. Årsmøtet kan likevel gå inn for at man gjennom nærmere drøftinger mellom Norges Fiskarlag og representanter for oljeindustrien foretar geografiske avgrensninger av områder det kan bores i. Det er imidlertid et ufravikelig krav om at det ikke må åpnes for lete- og petroleumsvirksomhet i resten av Nordland VI og Nordland VII og Troms II.

Dersom det skal prøvebores utenfor Lofoten og nordover må det foreligge en kartskisse med posisjoner som fiskarlaget kan ta stilling til før det blir aktuelt med prøveboring.

10.

Årsmøtet finner det også på sin plass å komme med sterk kritikk til de av våre politikere som har gått offentlig ut med et sterkt ønske om oppstart av petroleumsvirksomhet allerede før ULBen var offentlig. Årsmøtet finner det meget betenkelig at noen av våre folkevalgte ikke vektlegger atskillig sterkere hvilken betydning et uhell i området kan ha for norsk fiskerinæring. Årsmøtet ber derfor våre politikere være sitt ansvar bevisst når hardkjøret fra oljenæringa starter for alvor.

11.

Videre vises til skipstrafikken langs norskekysten. Den økende trafikken vi nå ser er sterkt økende fra den russiske petroleumsvirksomheten gjennom våre mest sårbare marine områder synes ikke å være tatt på tilstrekkelig alvor av våre myndigheter. Årsmøtet er kraftig overgitt over den passive holdningen fra de norske myndighetene og etterlyser handling som står i forhold til alvoret.

De slepefartøyene som ble lovet stasjonert på kysten av Finnmark er ikke ennå på plass. Årsmøtet stiller seg positive til Fiskebåtrederens Forbund for å ha tatt initiativ til at det nå foreligger en intensjonsavtale om at de største fartøyene fra den havgående fiskeflåten skal bistå hvis det oppstår en situasjon som krever slepekapasitet. Forannevnte må uansett ikke bli en anledning til nok en ansvarsfraskrivelse for de norske myndighetene da dette er fiskefartøy som ikke er konstruert for oppgaver som de vil bli pålagt i en krisesituasjon.

12.

Årsmøtet har registrert at det foreligger planer om en omstrukturering av NOFOs oljevernberedskap. Årsmøtet krever en redegjørelse fra Norsk oljevernforening for operatørselskaper om de fremtidige planene for beredskapen her i landet.

Med henvisning til ulykken med John R og den lange tiden det tok før utstyret var på plass krever årsmøtet at oljevernberedskapen styrkes betraktelig i nordområdene. Samtidig må man få et klart ansvarsforhold for denne beredskapen slik at antallet beslutningstakere for iverksetting av tiltak ved et eventuelt uhell reduseres sterkt. Dagens praksis der 12 ulike departement deler på ansvaret er ikke akseptabel.

13.

Videre vises det til den pågående diskusjonen om fartøy i transitt langs norskekysten og fartøyenes seilingsleder. Nordland Fylkes Fiskarlag har over en årrekke krevd at seilingsledene må legges med god margin utenfor de tradisjonelle fiskefeltene langs norskekysten.

Norske myndigheter kan nå kreve at skipstrafikken må 12 nautiske mil ut fra kysten. Årsmøtet er imidlertid av den oppfatning at dette ikke er tilstrekkelig. Det vises til at fiskerne i dag til enhver tid må være påpasselig i forhold til den økende skipstrafikken samtidig som de skal utøve sitt yrke. Årsmøtet krever derfor at det utvalget som er i gang med å utrede seilingsleder innenfor 12 n. m. øyeblikkelig må utrede muligheter for å legge seilingsleden minimum 40 nautiske mil utenfor grunnlinja.

Årsmøtet i 2001 krevde at det måtte opprettes seilingskorridorer for skip som skal anløpe norske havner og at disse må opprettes i samarbeide med fiskerinæringa. Forannevnte krav står fast.

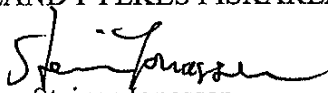
14.

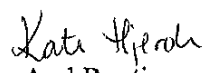
Årsmøtet vil påpeke at det er et minimumskrav at en hvilken som helst aktivitet som utøves av petroleumsvirksomheten og hvor fiskerne blir skadelidende vil føre til krav om full økonomisk kompensasjon. Forannevnte skal være gjeldende om det er petroleumsvirksomheten på den norske sokkelen eller den russiske transporten av olje langs norskekysten som er årsaken.

15.

Årsmøtet krever at oljeselskapene i samarbeid med norske oljemyndigheter må etablere et erstatningsfond for å dekke skader / tap som fiskerne påføres av oljevirkksomheten. Regler for et slikt fond må utarbeides sammen med Norges Fiskarlag.”

Med hilsen
NORDLAND FYLKES FISKARLAG

Steinar Jonassen

for
Aud Rautio